

Franciszek Zwierzyński

---

45 lat Mazowieckiego Towarzystwa Kultury

Rocznik Mińsko-Mazowiecki 19, 319-322

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

45 LAT MTK

Mazowieckie Towarzystwo Kultury w Warszawie powstało w 1966 roku z inicjatywy mazowieckich regionalistów w celu propagowania historii, tradycji i kultury Mazowsza, Kurpi i Podlasia. Pierwszym prezesem towarzystwa był poseł na Sejm i prezes Płockiego Towarzystwa Naukowego Tadeusz Gierzyński, a kolejnymi zostali: Stanisław Marcinkowski, Zbigniew Drzewiecki, Alfred Wolek, Marian Sołtysiak, Marek Kwiatkowski, Zygfryd Rekosz, Stanisław Jastrzębski. Obecnie funkcję pełni Janusz Ostrowski. Jednocześnie powołano Ośrodek Badań Naukowych MTK. Przewodniczącym Rady Naukowej OBN został profesor Stanisław Herbst, a jej członkami - profesorowie Witold Doroszewski, Stanisław Lorenty, Aleksander Gieysztor i Aniela Kutrzeba - Pojnarowa. Towarzystwo swoją działalnością nawiązuje do ponad dwustuletniej tradycji polskiego rządu regionalnego, zapoczątkowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Warszawie, którego głównym ideologiem był ks. Stanisław Staszic. Z chwilą powstania działalność MTK obejmowała ówczesne województwa: warszawskie, radomskie, płockie, ciechanowskie, ostrołęckie i siedleckie, oddziałując na lokalne stowarzyszenia regionalne. W swoim 45-letnim dorobku MTK ma liczne badania i opracowania naukowe: Wszechnicę Mazowiecką – stanowiącą studium wiedzy regionalnej, organizowane wspólnie z Muzeum Niepodległości w Warszawie, doroczne Mazowieckie Filmiki Kultury, konkursy wydawnicze na najlepszego Masoviana. Inicjuje Inicjatywę Nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” pod patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, doroczne festyny „Mazowsze- Warszawa” organizowane dawniej na Placu Zamkowym. Oprócz tego ma na swoim koncie niezliczone spotkania autorskie, koncerty popularyzujące muzykę, plenery, wystawy i wiele pozycji wydawniczych z edycji czasopisma „Moje Mazowsze”.

Najwspanialszy okres działalności Mazowieckiego Towarzystwa Kultury przypada na okres prezesury Zygfrieda Rekosza. Wtedy istniała jeszcze dotacja podmiotowa z budżetu państwa, towarzystwo nie miało problemów lokalowych. Utrzymywana była aktywna więź z towarzystwami regionalnymi i Radą Krajową Regionalnych Towarzystw Kultury, a także z centralnymi instytucjami patronującymi rozwojowi kultury i sztuki oraz ministrem ds. kultury. Sam prezes Rekosz był przyjacielem i sympatykiem Mińska Mazowieckiego. Na uroczystej sesji Rady Miejskiej w Mińsku Makowieckim w dniu 10 czerwca 2002 roku poświęconej 40. rocznicy powstania TPMM wygłosił odczyt pt. „Regionalizm Mazowiecki”. Zmarł 28 grudnia 2009 roku w Warszawie.

Obecnie MTK ma siedzibę w budynku Stowarzyszenia „Polska – W.....” przy ul. Marszałkowskiej 113. W ostatnich latach, kiedy Towarzystwo zdane jest tylko

na własną inicjatywę finansową, zorganizowało jednak kilka konferencji naukowych i rocznych sejmików kultury. W 2006 roku odbyła się konferencja poświęcona konsolidacji ruchu ludowego. Jej uczestnikami byli przedstawiciele Kościoła, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowej Rady Spółdzielczej, zarządu fundacji Cepelia, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego i wielu instytucji związanych z kulturą i gospodarką. Kraj to nie tylko ludzie, ich kultura, obyczaje, ale także ziemia stąd tematem konferencji w 2009 roku była „Ziemia Polska”, która łączy ludzi w ruch ludowy. Był to także temat czerwcowego sejmiku kultury w 2010 roku. Wówczas wygłoszone zostały cztery referaty: Janusza Ostrowskiego p.t. „Regionalizm jako przywiązanie do ziemi”, prof. dr. hab. Tomasza Boreckiego p.t. „Bogactwo Ziemi Polskiej”, prof. dr. hab. Izabeli Buralska- Ryskiej p.t. „Wiejskie dziedzictwo Polaków” i Jana Włostowskiego - prezesa fundacji „Cepelia” p.t. „Przemysł Kultury”.

Bogaty był program Mazowieckiego Sejmiku Kultury, który odbył się 16 czerwca 2011 roku z okazji jubileuszu 45-lecia MTK w sali widowiskowej Centralnej Biblioteki Rolniczej przy Krakowskim Przedmieściu. Hasłem 5 sejmiku było „Państwo obywatelskie, a środowisko ludowe i regionalne”. Zostało wygłoszone 6 referatów na temat państwa obywatelskiego i towarzystw regionalnych. Zasłużonym działaczom MTK zostały wręczone odznaczenia przyznawane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla kultury polskiej”. Odznaczenie takie otrzymał między innymi Stanisław Czajka, były dyrektor Zespołu Szkół im. H. i K. Gnoińskich w Sienicy. Szereg instytucji otrzymało listy gratulacyjne na ręce prezesa Ostrowskiego. Sejmik odbył się pod patronatem sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Żuchowskiego, wojewody mazowieckiego Jacka Kozłowskiego, marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika, rektora Uniwersytetu Kard. Stefana Wyszyńskiego ks. prof. dr. hab. Henryka Skorowskiego, rektora SGGW prof. dr. hab. Alojzego Szymańskiego. Z okazji jubileuszu MTK redakcja „Mojego Mazowsza” wydała 36 numer naszego pisma.

Występ Artystyczny Chóru „La Musica”

Sala obrad 16.06.2011r.

Zasłużeni z medalami od ministra

Słowo dyrektora SSZ ZOZ z Rudki Marianny Zambrzyckiej

Otworzył i zamknął obrady prezes Janusz Ostrowski